

NOTAT

13. marts 2019

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed

1. Indledning

Lovforslagets overordnede formål er at gennemføre nye tiltag på hvidvaskområdet, der styrker den eksisterende forebyggende indsats og mere effektivt bekæmper hvidvask og terrorfinansiering. Ændringerne skal være med til at sikre, at reguleringen holder trit med nye tendenser og sikrer øget gennemsigtighed i finansielle transaktioner for at undgå, at det finansielle system bliver misbrugt via moderne teknologitjenester.

Lovforslaget implementerer blandt andet dele af 5. hvidvaskdirektiv og dele af den politiske aftale af 19. september 2018 om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering.

Lovforslaget er sendt i høring den 17. december 2018 med frist for høringssvar den 18. januar 2019 til i alt 109 myndigheder, organisationer mv.

Der er modtaget høringssvar fra 26 af de 109 hørte myndigheder, organisationer m.v. Heraf har 22 haft bemærkninger til udkastet til lovforslag

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

Visse høringssvar har givet anledning til nogle redaktionelle ændringer og præciseringer i lovtæksten og bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i de pågældende forslag og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

Høringen tegner overordnet et billede af, at erhvervsorganisationerne generelt er positive over for lovforslaget.

Dansk Erhverv støtter formålet med lovforslaget, og at reguleringen løbende tilpasses i overensstemmelse med udviklingen inden for hvidvask og terrorfinansiering.

Digitalt AML hilser forslaget velkomment og finder, at det fokuserer på en række indsatsområder, som givetvis vil medvirke til at mindske omfanget af hvidvask og terrorfinansiering.

Finans Danmark støtter overordnet lovforslaget, der skal styrke den eksisterende forebyggende ramme og mere effektivt bekæmpe hvidvask og finansiering af terrorisme. Videre anfører Finans Danmark, at det er væsentligt, at der er stor tillid til det finansielle system, hvorfor Finans Danmark også støtter det politiske ønske om at gå videre end det 5. hvidvaskdirektiv.

FSR - Danske Revisorer anfører i deres høringssvar, at de bakker stærkt op om formålet med ændringen af reglerne på hvidvaskområdet, som er at styrke indsatsen mod, at kriminelle misbruger danske virksomheder og det danske finansielle system til hvidvask og finansiering af terrorisme. Samtidig skal reglerne forhindre, at den finansielle stabilitet og tilliden til det finansielle system skades.

Nationalbanken støtter initiativerne i den politiske aftale, der blev indgået den 19. september 2018, som styrker indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. Udviklingen har vist, at der har været – og fortsat er – et behov for at styrke indsatsen på området, da hvidvask kan udgøre en trussel mod den finansielle stabilitet.

Nationalbanken opfordrer til, at der indledes en tættere dialog mellem myndigheder og den finansielle sektor med henblik på dels at afstemme forventningerne til hinandens respektive roller og dels i fællesskab arbejde med at identificere mønstre i mistænkelige transaktioner.

Nationalbanken støtter forslaget om, at der indføres en rapporteringspligtelse til bestyrelsen for virksomheder omfattet af hvidvaskloven om advarsler om hvidvask og terrorfinansiering. Endvidere støtter Nationalbanken forslaget om, at der indføres krav om dokumentation for, hvordan der er fulgt op på henvendelser til whistleblowerordningen.

Afslutningsvis opfordrer Nationalbanken til, at arbejde med en fuld gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv i national ret påbegyndes snarest.

Nordic Blockchain Association støtter overordnet reguleringen af udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger.

Enkelte høringsparter har desuden foreslået supplerende ændringer. Disse behandles nedenfor i følgende overordnede opdeling:

- 2.1 Obligatorisk hvidvask-undersøgelse i større pengeinstitutter
- 2.2 Undladelse af at gennemføre transaktioner
- 2.3 Identificering og kontrol af repræsentanter
- 2.4 Databeskyttelse
- 2.5 Udbydere af betalingsinitieringstjenester
- 2.6 Yderligere ændringer

2.1 Obligatorisk hvidvask-undersøgelse i større pengeinstitutter

FSR - Danske Revisorer foreslår, at der indføres krav om en målrettet hvidvask-undersøgelse efter tysk model som en lovpligtig ydelse med tilhørende rapportering udført af en uafhængig og kompetent tredjepart. En hvidvask-undersøgelse kan medvirke til at sikre omverdenens og myndighedernes tillid til, at pengeinstitutter og virksomheder overholder reglerne og aktivt bekæmper hvidvask.

Kommentar

Revisorer er omfattet af hvidvaskloven, og er dermed forpligtet til at underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og Internationalt Kriminalitet (SØIK), hvis revisor via sin revisionsvirksomhed bliver vidende om eller har mistanke om hvidvask eller hvidvaskforsøg.

Ved ekstern revision skal revisor vurdere, hvorvidt virksomhedens forretningsgange og interne kontrolprocedurer er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis, herunder vurderer, hvordan rapporteringen fra compliancefunktionen om bl.a. hvidvask fungerer.

Herudover skal revisor, i de virksomheder, der har intern revision, påse at revisor er enig i intern revisions protokoltilførsler, herunder om virksomhedens politikker, procedurer og kontroller på hvidvaskområdet.

Henset til de allerede eksisterende krav til revisorer vurderes det ikke hensigtsmæssigt at indføre nye krav om en målrettet hvidvask-undersøgelse, også henset til den administrative byrde for virksomhederne forbundet med forslaget.

2.2 Undladelse af at gennemføre transaktioner

Digital AML foreslår, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal have ret til at undlade at gennemføre transaktioner, hvis de har viden om, mistanke eller rimelig grund til at formode at transaktionen har tilknytning til hvidvask, indtil der er sket underretning, og der er indhentet godkendelse fra SØIK. Der foreslås således samme regelsæt for undladel-

se af gennemførelse af transaktioner uanset om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Kommentar

Det er hensigten med hvidvaskloven at sikre en passende balance mellem hensynet til effektivt at styrke indsatsen mod, at virksomheder og det finansielle system misbruges til hvidvask og finansiering af terrorisme og hensynet til virksomhedens kunder.

Et af initiativerne i den politiske aftale fra september 2018 er, at der skal indføres en formaliseret fast track-ordning i Hvidvasksekretariatet, hvor underretninger om særligt mistænkelige transaktioner kan underkastes en særlig behandling kombineret med en pligt for den indberetningspligtige virksomhed mv. til at fastfryse transaktionen, indtil der er modtaget en tilbagemelding fra sekretariatet om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Forpligtelsen til at fastfryse transaktioner i forbindelse med anvendelse af fast track-ordningen kræver en lovændring. Den nødvendige lovgivning vil blive fremsat i næste Folketingssamling.

2.3 Identificering og kontrol af repræsentanter

Dansk Ejendomsmæglerforening har foreslået, at den gældende § 11, stk. 2, i hvidvaskloven omformuleres, så det bliver klarlagt, hvorvidt og hvorledes personer, der i kraft af deres ansættelse eller fuldmagtsforhold, handler på vegne af en juridisk person, skal identificeres og kontrolleres.

Kommentar

Den gældende § 11, stk. 2, i hvidvaskloven indeholder regler om de tilfælde, hvor en person handler på vegne af en kunde. Bestemmelsen gælder, når den pågældende kunde er en fysisk såvel som en juridisk person. Der er krav om, at personer, der handler på vegne af en kunde, skal identificeres, og vedkommendes identitet skal kontrolleres.

Der henvises til Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018), som bl.a. omhandler anvendelsesområdet for den eksisterende § 11, stk. 2, herunder når en person handler på baggrund af en stillingsfuldmagt. Idet bestemmelsen allerede er uddybet i vejledningen vurderes der ikke at være grund til at ændre i lovforslaget.

2.4 Databeskyttelse

Dansk Ejendomsmæglerforening bemærker, at de databeskyttelsesretlige hensyn – særligt for så vidt angår CPR-numre, bør tages i betragtning,

således at behandlingen af CPR-numre begrænses i sager med lav risiko, således at lavrisiko kunder beskyttes fra eksponering af deres CPR-numre.

Kommentar

Virksomhederne omfattet af hvidvaskloven skal allerede i dag tilrettelægge deres kundekendskabsprocedure m.v. ud fra en risikobaseret tilgang. Kravet om identifikation af en kunde ved navn og CPR-nummer eller CVR-nummer eller lignende identitetsoplysning, hvis kunden ikke har et CPR-nummer eller CVR-nummer, er et minimumskrav og er fastsat for at sikre, at kunden er den, som kunden udgiver sig for at være. Om virksomheden kræver yderligere oplysninger, er op til virksomheden selv at vurdere ud fra en risikobaseret tilgang.

I tilknytning hertil skal det bemærkes, at lovforslaget er udarbejdet under hensyntagen til de eksisterende databehandlingsregler, hvilket er nærmere beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3, hvoraf det fremgår, at personoplysninger skal behandles indenfor databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningens rammer. Det betyder blandt andet, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede kunde. Indsamling af personoplysninger må kun ske til legitime formål, og sådanne oplysninger må ikke behandles på en måde, der ikke er foreneligt med formålet. Desuden skal personoplysninger være tilstrækkelige, relevante og begrænsede til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, fx ved gennemførelse af kundekendskabsprocedurer.

2.5 Udbydere af betalingsinitieringstjenester

Dansk Fintech Alliance (DAFINA) bemærker, at udbydere af betalingsinitieringstjenester med tilladelse efter lov nr. 652 af 8. juni 2017 om betalinger til at udbyde ydelser i henhold til bilag 1, nr. 7, i lov om betalinger, ikke bør være omfattet af hvidvasklovens anvendelsesområde.

DAFINA bemærker, at der ikke i de relevante direktiver klart er taget stilling til spørgsmålet, om disse udbydere bør være omfattet, samt at der er tale om unødvendig, byrdefuld og innovationsbegrænsende overimplementering uden betydning for den reelle hvidvaskrisiko.

Forbrugerrådet Tænk påpeger, at der ikke ses at være merværdi i at pålægge udbydere af betalingsinitieringstjenester at ”dobbelttjekke” bankernes hvidvaskkontrol.

Dansk Erhverv bemærker, at den danske implementering af 4. hvidvaskdirektiv på dette område er udtryk for en overimplementering og at for

stramme krav til betalingsinitieringstjenester vil være hæmmende for etableringen af disse nye innovative tjenester.

Kommentar

Betalingsinstitutter er forpligtede enheder i henhold til hvidvaskloven, og udbydere af betalingsinitieringstjenester er betalingsinstitutter.

Det følger af artikel 2 i 4. hvidvaskdirektiv - som for så vidt angår betalingsinitieringstjenester ikke er ændret med 5. hvidvaskdirektiv - at finansieringsinstitutter er forpligtede enheder i henhold til direktivet. Det følger af artikel 3, stk. 1, nr. 2, litra a, i 4. hvidvaskdirektiv, at et finansieringsinstitut er et foretagende, som ikke er et kreditinstitut, og som udøver en eller flere af aktiviteterne i punkt 2-12 og 14-15 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU (CRD IV). Punkt 4 i bilag I omfatter udbydere af betalingstjenester/betalingsinstitutter. Derved er betalingsinstitutter i hvidvaskdirektivets forstand at anse for finansieringsinstitutter og dermed omfattede enheder.

Det følger endvidere af artikel 113 i det reviderede betalingstjenestedirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366, PSD2), at punkt 4 i bilag I til CRD IV ændres således: "4. Betalingstjenester som defineret i artikel 4, nr. 3), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 (PSD2)". Det følger endelig af artikel 4, nr. 3, i PSD2, at en "betalingstjeneste" er defineret som "en eller flere af de forretningsaktiviteter, som er anført i bilag I". Bilag I inkluderer under punkt 7 betalingsinitieringstjenester.

Det følger således af de relevante direktiver, at udbydere af betalingsinitieringstjenester også er forpligtede enheder i henhold til 5. hvidvaskdirektiv. Det er derfor vurderingen, at der ikke er tale om overimplementering.

Udbydere af betalingsinitieringstjenester indgår typisk aftaler med betalingsmodtagere og vil således have en forholdsvis stor viden om de transaktioner, som betalingsmodtageren modtager via betalingsinitieringstjenestens ydelser. I overensstemmelse med den risikobaserede tilgang kan udbyderen af betalingsinitieringstjenesten vurdere, om hvidvaskrisikoen er så begrænset, at der alene skal gennemføres begrænsede kundekendingsprocedurer.

Det bemærkes, at den Europæiske Banktilsynsmyndighed har igangsat en vurdering af hvidvaskrisikoen ved betalingsinitieringstjenester. Resultatet forventes offentliggjort i løbet af 2019.

Det bemærkes i øvrigt, at hvis der ikke er tale om en forretningsforbindelse eller en enkeltstående større transaktion, jf. hvidvasklovens § 10, skal der som udgangspunkt ikke foretages kundekendskabsprocedurer ved en handel.

2.6 Yderligere ændringer

Finansforbundet bemærker, at de savner den politiske aftales initiativ i forhold til beskyttelse mod kunderepressalier i lovforslaget.

Videre bemærker Finansforbundet, at der bør indarbejdes en regel om omvendt bevisbyrde, hvorefter det påhviler arbejdsgiveren at afkræfte det, hvis en person angiver at være udsat for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, når den pågældende har indberettet en overtrædelse eller potentiel overtrædelse. Endvidere anfører Finansforbundet, at det vil styrke effektiviteten og trygheden, hvis der blev indarbejdet en regel om mindstegodtgørelse.

Kommentar

Arbejdet med at udbore, hvordan det bedst muligt sikres, at medarbejdere i banker og andre virksomheder, der indberetter oplysninger til Hvidvasksekretariatet, ikke mødes med efterfølgende repressalier fra kunder mv. er igangsat, og de evt. nødvendige lovændringer forventes at kunne blive fremsat i næste folketingssamling.

Det er vigtigt, at det sikres, at der er effektiv beskyttelse af whistleblowere på det finansielle område. Det følger allerede af lovgivningen i dag, at en ansat, som udsættes for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger, kan tilkendes godtgørelse. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til den ansattes ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Med den allerede eksisterende lovgivning synes der derfor ikke at være behov for et minimumskrav til godtgørelsens størrelse. Hvis en medarbejder udsættes for ufordelagtige følger som følge af indberetning til en whistleblowerordning vil godtgørelsen fastsættes ud fra samme principper, som for medarbejdere der er blevet udsat for ufordelagtig behandling i anden sammenhæng. Såfremt der fastsættes en mindstegodtgørelse for ufordelagtige følger som følge af indberetninger til en whistleblowerordning, vil det skabe en skævvridning i forhold til ansættelsesretten, som ikke er hensigtsmæssig.

Derudover bør det ikke være et økonomisk incitament, der skal afgøre om man tør stå frem. Derimod er det afgørende, at en whistleblower bevarer sin anonymitet og trygt kan indberette de oplysninger, som vedkommende måtte ligge inde med.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringssvarerne vil ske med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

- 3.1 Ejendomsmæglers formidling af lejemål
- 3.2 Kunsthandlerbranchen
- 3.3 Definition af reelle ejere
- 3.4 Definition af virtuelle tegnebøger og kryptografiske nøgler
- 3.5 Intern revision og intern audit
- 3.6 Juridisk forpligtelse til at kontakte kunden med henblik på kundekendskab til kundens reelle ejere
- 3.7 Elektroniske identifikationsdokumenter
- 3.8 Begunstiget af truster
- 3.9 Registreringsbevis
- 3.10 Indberetningspligt vedrørende oplysninger om reelle ejere
- 3.11 Skærpede krav til kundekendingsprocedurer og risikobegrænsende foranstaltninger
- 3.12 PEP-liste
- 3.13 Korrespondentforbindelser
- 3.14 Mistænkelige transaktioner
- 3.15 Udvidet overvågning
- 3.16 Videregivelse af oplysninger til SØIK og øvrige myndigheder
- 3.17 Bankkontoregister
- 3.18 Whistleblowerbestemmelser
- 3.19 Dokumentation for opfyldelse af indberetning
- 3.20 Rapporteringsforpligtelse vedrørende advarsler om hvidvask eller finansiering af terrorisme til virksomhedens bestyrelse
- 3.21 Truster og lignende juridiske arrangementer
- 3.22 Forbud mod anvendelse af 500-eurosedler i Danmark
- 3.23 Udveksling af fortrolige oplysninger
- 3.24 Bilag til loven

3.1. Ejendomsmæglers formidling af lejemål

Dansk Ejendomsmæglerforening og Dansk Erhverv bemærker, at 5. hvidvaskdirektiv alene stiller krav om, at ejendomsmægleres formidling af udlejning skal være omfattet af hvidvaskloven, når den månedlige leje er 10.000 euro eller derover.

Begge anfører, at det - som lovforslaget lægger op til - er for vidtgående at lade al ejendomsmæglers formidling af udlejning være omfattet af hvidvaskloven.

Dansk Ejendomsmæglerforening bemærker ligeledes, at det bør præciseres, at en lejer ikke skal anses som værende ejendomsmæglers kunde,

hvor ejendomsmægler udbyder lejeemnet. Det samme bør gælde, såfremt ejendomsmægler formidler lejemål til lejer, hvor udlejer ikke vil være at anse som ejendomsmæglers kunde.

Ejendom Danmark bemærker, at det virker unødigt restriktivt at udvide bestemmelsen, således at alle arbejdsopgaver udført af en ejendomsmægler er omfattet af hvidvasklovens krav. Omfanget af bestemmelsen er ikke proportionelt med risikoen for hvidvask, og rammer eksempelvis unødigt hårdt i det tilfælde, at en andelsboligforening bestiller en valuarvurdering af en valuar, der tillige er ejendomsmægler.

Kommentar

Efter den gældende hvidvasklov er ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomhed omfattet af hvidvasklovens regler, hvilket også omfatter formidling af lejemål. Det blev indført i forbindelse med implementeringen af 4. hvidvaskdirektiv.

Ejendomsmarkedet er kendetegnet ved store enkeltstående transaktioner, der gør det muligt at placere meget store beløb i ét aktiv. Der er flere eksempler på, at kriminelle aktører har hvidvasket udbytte ved at investere i fast ejendom.

I den seneste Nationale Risikovurdering fra 2015 er fast ejendom således også beskrevet som et fremtrædende risikoområde. Køb af fast ejendom i Danmark eller i udlandet ses som en attraktiv investering af kriminelt udbytte. Ejerskab af udlejningsejendomme er i nogen grad udbredt bl.a. fordi investeringen kan indbringe et løbende legalt afkast. I tilknytning hertil kan det være vanskeligt at fastslå, om provenu fra ejendomssalg eller udlejning er et resultat af prisudvikling på ejendomsmarkedet eller ejendomsforbedringer foretaget for kriminelle midler.

Europa-Kommissionens Supranationale Risikovurdering vurderer også investering i fast ejendom som et højrisikoområde.

Lovforslaget medfører ingen ændring i den gældende retstilstand, hvorfor både lejer og udlejer ved formidling af udlejning af fast ejendom, hvor ejendomsmægler fungerer som mellemmand, vil anses som værende ejendomsmæglers kunde, hvorfor ejendomsmægler skal gennemføre kundekendskabsprocedurer på begge kundeforhold.

Ved værdiansættelse af en andelsboligforenings ejendom er det et krav i andelsboligloven, såfremt ejendommen værdiansættes til den kontante handelsværdi som udlejningsejendom, at vurderingen foretages af en ejendomsmægler, der er valuar.

Alle typer opgaver, som en ejendomsmægler udfører for sine kunder i forbindelse med hvervet som ejendomsmægler, er omfattet af hvidvaskloven. En ejendomsmægler, der foretager en værdiansættelse mod vederlag, og som ikke har forbindelse med formidling af køb eller salg af fast ejendom, vil være omfattet af hvidvaskloven, da ejendomsmæglere er omfattet af hvidvaskloven med hele deres virksomhed.

På baggrund af ovenstående vurderes det mest hensigtsmæssigt at opretholde den allerede eksisterende retstilstand, som lovforslaget alene præciserer.

3.2. Kunsthandlerbranchen

Bruun Rasmussen Kunstaktioner bemærker, at et auktionshus afholder auktioner over mange genstande, hvorfor det ønskes tydeliggjort om det alene er de genstande, der er omfattet af opbevaring, handel med eller formidling af handel med kunstværker, der er underlagt hvidvasklovens bestemmelser eller om loven tillige finder anvendelse på den resterende del af en persons eller virksomheds aktiviteter. I tilknytning hertil ønsker de oplyst, om en udskillelse af aktiviteter i form af handel med eller formidling af handel med kunstværker i et separat selskab vil betyde, at et auktionshus ikke bliver omfattet af hvidvaskloven, idet den resterende auktions-aktivitet i auktionshuset ikke indeholder handel med eller formidling af handel med kunstværker.

Endvidere bemærker Bruun Rasmussen Kunstaktioner, at definitionen af ”kunstværker” ikke er beskrevet tilstrækkeligt og ønsker tydeliggjort hvilke varegrupper, der er omfattet.

Derudover anfører de, at der i forhold til § 1, stk. 1, nr. 5, ønskes en definition af indbyrdes forbundne transaktioner.

I forhold til tidspunktet for udførelsen af kundekendingsproceduren bemærker Bruun Rasmussen Kunstaktioner, at der i lovforslaget bør fremgå en stillingtagen til, om auktionshuse inden handel med en auktionsvare kan undlade at udføre de nødvendige tiltag i henhold til hvidvasklovgivningen, dvs. kundekendingsprocedurer m.m. samt en stillingtagen til, hvorvidt auktionshuse kan indhente de fornødne oplysninger fra sælger og køber efter en auktions gennemførelse.

Dansk Galleri Sammenslutning bemærker, at mange gallerier er små enkeltmandsvirksomheder, hvorfor det ønskes præciseret, at transaktioner på under 50.000 kr. ikke er omfattet samt at gallerier med en årsomsætning på under 1.000.000 kr. ikke er omfattet.

Dansk Erhverv bemærker, at ved at lade hvidvaskloven gælde for opbevaring og salg af kunstværker, når transaktionen udgør 50.000 kr. eller derover overimplementeres 5. hvidvaskdirektiv. Dansk Erhverv anfører, at begrundelsen for fastsættelsen af beløbsgrænsen på 50.000 kr., i overensstemmelse med hvidvasklovens kontantforbud er utilstrækkeligt, og finder ikke, at de to bestemmelser har noget med hinanden at gøre, og indstiller til at beløbsgrænsen følger direktivets angivne beløbsgrænse på 10.000 euro.

Digital AML bemærker, at det må antages, at en stor del af kunsthandleres transaktioner vil være omfattet af reglerne for enkeltstående transaktioner i hvidvasklovens § 10, der har en beløbsgrænse for udførelse af kundekendskabsprocedurer på 15.000 euro. De mener derfor, at beløbsgrænsen hvidvasklovens § 10, nr. 2, skal nedsættes til 50.000 kr.

Kommentar

Lovforslaget indebærer, at virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder gallerier og auktionshuse, alene er omfattet af hvidvasklovens regler i forbindelse med erhvervsmæssig opbevaring, handel med eller formidling af handel med kunstværker, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner udgør 50.000 kr. eller derover, og hvor den pågældende løsøregenstand hører under de KN-koder¹, der omfattes af hvidvasklovens bestemmelser. Den øvrige del af en person eller virksomheds aktivitet vil således ikke være omfattet.

En virksomheds årsomsætning er i den sammenhæng uden betydning for, om man omfattes af hvidvasklovens bestemmelser.

Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at kunstbegrebet fortolkes i overensstemmelse med Bekendtgørelse af lov om merværdiafgift (momsloven) § 69, stk. 4, der bl.a. henviser til KN-koder, der findes i EU forordningen (EØS) nr. 2658/87 om told- og statistiknomenklaturen og Den Fælles Toldtarif, kapitel 97 om kunstværker, samlereobjekter og antikviteter.

Med indbyrdes forbundne transaktioner menes flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundne. Hvis det samlede beløb af transaktionerne udgør 50.000 kr., vil det betyde, at opbevaringen, handlen med eller formidlingen af handel med kunstværker omfattes af hvidvaskloven. Hvis der er tale om ratevis betaling, i forbindelse med køb af en løsøregenstand, som f.eks. et kunstværk, vil de enkelte rater være indbyrdes forbundne, og kontantforbuddet vil dermed ramme tilfælde, hvor

¹ "KN" står for den "kombinerede varenomenklatur". Der er tale om EU's varenomenklatur, som er et klassificeringssystem til varer ved samhandel inden for EU og når varer importeres til EU.

den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover. Det samme gør sig gældende, såfremt der sælges eller købes flere forskellige kunstværker under hvidvasklovens definition, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundne, og som samlet beløber sig til 50.000 kr. eller derover.

I forhold til tidspunktet for udførelse af kundekendingsproceduren følger det af hvidvaskloven, at den skal udføres, når kundeforholdet opstår. I forhold til auktionshuse er både sælger og køber kunde i hvidvasklovens forstand. Når sælger ønsker at sælge en genstand på auktion, skal auktionshuset gennemføre kundekendingsprocedurer på sælger. Når der i auktionen sker et reelt salg, dvs. når højeste bud er endeligt afgivet, skal auktionshuset gennemføre kundekendingsprocedurer på køberen inden salget endeligt fuldbyrdes, herunder inden betaling og overdragelse finder sted.

Beløbsgrænsen på 50.000 kr., for hvornår personer og virksomheder, der opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, er omfattet af hvidvaskloven, er fastsat under hensyntagen til det allerede eksisterende kontantforbud i hvidvasklovens § 5. Grænsen på de 50.000 kr. er fastsat baggrund af en række sager, hvor der var usædvanlige kontantudbetalinger, og hvor der var mistanke om hvidvask. I forbindelse med disse sager blev det vurderet, at det var mest hensigtsmæssigt at lade alle erhvervsdrivende være omfattet for derigennem at sikre, at hvidvaskaktiviteter ikke flyttes over i virksomhedstyper, der ikke er omfattet af reglerne.

Det følger af hvidvasklovens § 10, nr. 2, at virksomheder omfattet af hvidvaskloven ved enkeltstående transaktioner skal gennemføre kundekendingsprocedurer uden hensyntagen til transaktionens størrelse. Beløbene for, hvornår der skal foretages kundekendingsprocedurer er fastsat under hensyntagen til risiciene forbundet med de forskellige typer af transaktioner. Det vurderes således ikke at være relevant at ændre beløbsgrænsen for § 10, nr. 2, litra a, da kunsthandleres transaktioner, herunder også de enkeltstående, vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse.

På baggrund af ovenstående findes det hensigtsmæssigt at præcisere i bemærkningerne, at bestemmelsen alene vedrører erhvervsmæssig opbevaring, handel med og formidling af handel med kunstværker, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner udgør 50.000 kr. eller derover, når dette foretages erhvervsmæssigt, og at en person eller virksomheds øvrige aktivitet ikke er omfattet af hvidvasklovens bestemmelser. Derudover præciseres det, hvad der menes med indbyrdes forbundne transaktioner.

3.3. Definition af reelle ejere

Advokatsamfundet bemærker, at det bør præciseres, at advokatens klienter med midler på klientkontoen er de reelle ejere af midlerne på klientkontoen, mens advokaten fortsat er den reelle ejer af klientkontoen.

Finans Danmark bemærker, at det konsekvent bør fremgå af bemærkningerne til bestemmelsen, at grænsen på 25 pct. af kapitalen eller stemmerettighederne i en virksomhed er en indikation og ikke en hovedregel for direkte eller indirekte reelt ejerskab.

Finans Danmark og FSR – Danske Revisorer bemærker, at bestyrelsen som reelle ejere af fonde ikke er adresseret i lovforslagets definition i § 1, nr. 8.

FSR – Danske Revisorer bemærker, at det med fordel kan beskrives, hvordan reglerne om reelle ejere gælder for datterselskaber af selskaber, der er optaget til handel på et reguleret marked.

Finans og Leasing bemærker, at der i praksis er udfordringer med at identificere reelle ejere/daglig ledelse i forhold til bl.a. foreninger, offentlige myndigheder, store koncerner, og når den reelle ejer er en kendt person.

Kommentar

Af bemærkninger til hvidvasklovens § 2, nr. 9, fremgår det, at ved særlige konstruktioner, som f.eks. en advokats klientkonto, vil klienten blive betragtet som den reelle ejer af klientkontoen, da klienten er den person, på hvis vegne en transaktion eller aktivitet gennemføres.

I bemærkningerne til lovforslagets § 1 nr. 8, fremgår det både i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.4.1. og de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at direkte eller indirekte besiddelse af ejerandele eller kontrol over mere end 25 pct. af kapitalen eller stemmerettighederne i en virksomhed alene anses som en indikation på direkte eller indirekte reelt ejerskab.

Ordlyden af lovforslagets § 1, nr. 8, samt bemærkningerne hertil, bør præciseres så det fremgår, at bestyrelsen samt den eller de personer, der bestrider tilsvarende eller lignende stillinger, som nævnt i hvidvasklovens § 2, nr. 9, litra b, skal anses som reelle ejere af fonde.

Endvidere bør det i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8, beskrives, hvordan reglerne om reelle ejere gælder for datterselskaber af selskaber, der er optaget til handel på et reguleret marked. Det præciseres, at såfremt datterselskabet ikke handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med

EU-retten eller tilsvarende internationale standarder, og datterselskabet er helt eller delvist ejet af selskaber, der handles på et reguleret marked eller et tilsvarende marked, som er undergivet oplysningspligt i overensstemmelse med EU-retten eller tilsvarende internationale standarder, er datterselskabet omfattet af reel ejer-definitionen. Dette indebærer at, datterselskabet indgår i klarlægningen af virksomhedens ejer- og kontrolstruktur som led i udførelsen af kundekendskabsproceduren.

Vejledningen til hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018) uddyber definition af reelle ejere i hvidvasklovens § 2, nr. 9, og den praktiske identifikation af reelle ejere. Af vejledningens afsnit 9.6.4. fremgår bl.a. hvem der skal betragtes, som den eller de reelle ejere i en offentlig/kommunalt ejet daginstitution, et departement og en styrelse. Endvidere er der eksempler på reelle ejere af frivillige foreninger og andelsboligforeninger. Ved en kommende revision af vejledningen vil der blive taget højde for den nye definition og de ændringer, der følger heraf.

Med ændringen af § 2 nr. 9, gennemføres artikel 1, stk. 1, nr. 2, litra, b i 5. hvidvaskdirektiv om reelle ejere af truste. I de specielle bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at truste ikke anerkendes selskabsretligt i Danmark. Selvom konstruktionen trust ikke eksisterer i henhold til dansk ret, foreslås definitionen indsat direkte i bestemmelsen om reelle ejere, da hvidvaskdirektiv stiller krav om kendskab til reelle ejere i udenlandske juridiske personer, herunder trusts.

Som det i øvrigt fremgår af de almindelige bemærkninger i lovforslagets pkt. 2.8.3., foreslås det, at der i hvidvaskloven indføres en pligt til registrering af reelle ejere for udenlandske truste og lignende juridiske arrangementer. Trustes og lignende juridiske arrangementers reelle ejere skal registreres, når forvalteren har bopæl eller er etableret i Danmark. Har forvalteren bopæl eller er etableret uden for EU, skal der desuden ske registrering af trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere, når forvalteren indgår en forretningsforbindelse eller køber fast ejendom i Danmark.

Det er et vigtigt led i den konkrete risikovurdering og i kundekendskabsproceduren, at de virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvaskloven, har kendskab til de personer, der kontrollerer kunden også i de tilfælde, hvor den reelle ejer er en offentlig kendt person.

3.4. Definition af virtuelle tegnebøger og kryptografiske nøgler

Dansk Erhverv bemærker, at hvidvaskloven fremover skal gælde for udbydere af virtuelle tegnebøger. De anfører, at det umiddelbart vil inkludere Googlepay, Applepay, Mobilpay, Dankortappen mv. De mener dog

ikke dette vil være hensigtsmæssigt og opfordrer til, at forholdet præciseres i lovbemærkningerne.

Nets foreslår, at betegnelsen ”Udbydere af virtuelle tegnebøger” ændres til ”Udbydere af virtuelle tegnebøger til brug for opbevaring, lagring og overførsel af virtuelle valutaer” for at tydeliggøre, at der skal være tale om virtuelle tegnebøger, der benyttes til virtuelle valutaer, og ikke virtuelle tegnebøger generelt.

Nordic Blockchain Association bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt at inkludere en definition af kryptografiske nøgler i lovforslagets § 2.

Kommentar

Udbydere af virtuelle tegnebøger er defineret i lovforslagets § 1, nr. 10, som en enhed, der leverer tjenester til at beskytte private kryptografiske nøgler på vegne af deres kunder med henblik på at opbevare, lagre og overføre virtuelle valutaer. Det er derfor vurderingen, at der allerede med denne definition er taget højde for bemærkningerne fra Dansk Erhverv og Nets.

Lovforslagets bemærkninger om private kryptografiske nøgler bør præciseres således, at der indsættes en definition af private kryptografiske nøgler i afsnit 2.2.2. i lovforslaget. Definitionen lyder ”En privat kryptografisk nøgle skal i denne sammenhæng forstås som en adgang til at disponere over en virtuel valuta på en given placering. Hvis en privat kryptografisk nøgle mistes, mistes adgangen dermed til at disponere over den virtuelle valuta.”

3.5 Intern revision og intern audit

Forsikring & Pension bemærker, at der med lovforslagets § 1, nr. 14, er uoverensstemmelser mellem lovbestemmelsen og bemærkningerne. Forslaget til bestemmelsen er formuleret således, at det enten er intern revision eller intern audit, der skal vurdere, om virksomhedens politiker, forretningsgange og kontroller er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis. Bemærkningerne hertil er formuleret som et både og. Forsikring og Pension anfører, at bemærkningerne bør bringes i overensstemmelse med lovtæksten.

Kommentar:

Med den foreslåede § 1, nr. 14, omfattes intern audit af forpligtelsen til at vurdere, hvorvidt virksomhedens politikker, forretningsgange og kontroller, jf. kravene i hvidvaskloven og regler udstedt i medfør heraf, er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis.

Bemærkningerne til de foreslåede ændringer bør præciseres, således at det fremgår, at virksomheder, der både har en intern revision og intern audit-funktion, skal fastlægge, hvilken funktion der skal opfylde forpligtelsen i § 8, stk. 4, således at det kun er én af de to funktioner, der bliver forpligtet.

3.6 Juridisk forpligtelse til at kontakte kunden med henblik på kundekendskab til kundens reelle ejere

Finans Danmark bemærker, at lovforslagets § 1, nr. 15, vil medføre en øget forpligtelse i forhold til at foretage kundekendingsprocedurer, hvorfor det er vigtigt, at det fremstår klart af bestemmelsen og bemærkningerne, hvornår man er forpligtet til at kontrollere oplysninger om reelle ejere.

Videre bemærker Finans Danmark, at det bør uddybes, hvad der menes med ”juridisk forpligtelse”, og der bør gives konkrete og relevante eksempler på, hvornår pengeinstitutter ”i løbet af det relevante kalenderår er juridisk forpligtet til at kontakte kunden”.

Finans og Leasing bemærker i lighed med Finans Danmark, at der bør være retvisende eksempler på, hvornår der er en juridisk forpligtelse til at kontakte kunden.

De bemærker desuden, at det bør overvejes, om det er proportionalt, at der altid skal foretages en ny kundekendingsprocedure, hvis ikke der er grund til at tro, at kundeoplysningerne har ændret sig. I den forbindelse anfører Finans og Leasing, at det kan overvejes at tilpasse reglerne til den risikovurdering, der skal foretages efter hvidvaskloven, således at kravet kun gælder højrisikokunder.

Forsikring & Pension bemærker, at det bør tydeliggøres yderligere i bemærkningerne, hvilke selskaber og hvilken regulering, der indebærer en juridisk forpligtelse til årligt at tage kontakt til kunden.

FSR – Danske Revisorer anfører, at revisorer ikke er juridisk forpligtet til at kontakte kunder på bestemte tidspunkter. Uagtet, at visse fonde årligt skal undersøge om der er sket ændringer i de registrerede oplysninger ses der ikke at være en pligt for eksempelvis revisorer til at undersøge, om der er ændringer bortset fra som led i den sædvanlige periodiske gengodkendelse.

Nets bemærker, at ændringen ikke umiddelbart lader sig forstå, hvorfor en præcisering af forslaget imødeses. De anfører endvidere, at en specifik frekvens for opdatering af kundeoplysninger findes at være i modstrid med den risikobaserede tilgang, der ellers er udgangspunktet for opdatering af disse oplysninger.

Kommentar

Den foreslåede § 1, nr. 15, medfører, at en virksomhed eller en person omfattet af hvidvaskloven fremadrettet også skal gennemføre kundekendingsprocedurer, når virksomheden eller personen er juridisk forpligtet til at kontakte kunden.

Den foreslåede ændring er en tekstnær implementering af 5. hvidvaskdirektiv hvor den danske udgave af direktivet benytter begrebet "juridisk forpligtelse" og den engelske udgave af direktivet benytter begrebet "legal duty". Det er vurderingen, at "juridisk forpligtelse" skal forstås som en forpligtelse i henhold til lov eller regler udstedt i medfør heraf.

Forpligtelsen indebærer, at virksomheden eller personen fremadrettet også skal gennemføre kundekendingsprocedurer, når virksomheden eller personen i løbet af det relevante kalenderår er juridisk forpligtet til at kontakte kunden f.eks. med henblik på at undersøge enhver relevant oplysning om den eller de reelle ejere. Dette følger allerede til bemærkningerne af bestemmelsen

Finanstilsynet vil endvidere overveje ved en kommende revision af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018) nærmere uddybe, hvad der forstås ved en juridisk forpligtelse.

Det foreslås på den baggrund, at lovforslaget opretholdes i sin nuværende form, dog fjernes det foreslåede eksempel vedrørende tidspunktet for, hvornår en juridisk forpligtelse til at kontakte kunden, fra lovforslagets bemærkninger, for at undgå uklarhed.

3.7 Elektroniske identifikationsdokumenter

Finans Danmark bemærker, at de former for eID, der ønskes anerkendt skal anmeldes til Europa-Kommissionen, hvorefter de vil fremgå af en liste udstedt af Kommissionen. Det fremstår dog ikke klart, om de godkendte former for eID kan stå alene i forbindelse med gennemførelse af kundekendingsprocedurer.

Endvidere bemærker Finans Danmark, at det ikke fremgår, hvorvidt præciseringen i lovtæksten har betydning for muligheden for at anvende NemID.

Finans og Leasing bemærker tilsvarende, at der ønskes en bekræftelse på, at NemID er omfattet af bestemmelsen, og anfører, at der ønskes en stil-

lingtagen til, hvorvidt MitID (den næste generation af NemID) vil være omfattet af bestemmelsen.

FSR – danske revisorer foreslår, at eventuelle allerede godkendte ordninger nævnes i bemærkningerne til lovforslaget § 1, nr. 16.

Nets anmoder om, at det præciseres, hvad der forstås ved forslaget, herunder ved angivelse af eksempler på, hvilke elektroniske tjenester – både offentlige og private – der falder ind under de forskellige kategorier.

Kommentar

Den foreslåede ændring til hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 2, er en implementering af 5. hvidvaskdirektiv, der medfører, at virksomheder og personer, der er omfattet af loven, kan anvende oplysninger, der er indhentet gennem elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester i henhold til eIDAS-forordningen, eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente myndigheder.

Virksomheder og personer skal i forhold til valg af pålidelige og uafhængige kilder, herunder om flere kilder er nødvendige for at gennemføre kundekendskabsprocedurer på en kunde, sikre sig, at de lever op til hvidvasklovens § 11, stk. 4, hvorefter virksomheder og personer skal kunne godtgøre, at kendskabet til kunden er tilstrækkeligt i forhold til risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Som det fremgår af bemærkningerne til den nuværende § 11, stk. 1, nr. 2, har kontrolkilder forskellige egenskaber i forskellige situationer. Der er blandt andet i de pågældende bemærkninger henvist til, at ved kunder, der ikke møder fysisk frem, er der ikke den tilstrækkelige sikkerhed, som der som udgangspunkt vil være ved fremvisning af billedlegitimation ved fysisk fremmøde.

Det vil derfor være en konkret vurdering af det enkelte kundeforhold og forholdene omkring indgåelse af kundeforholdet, der har betydning for, hvilke kilder, herunder flere kilder, til kontrol der vil være fyldestgørende til at sikre et tilstrækkeligt kendskab til kunden.

NemID er et eksempel på en anerkendt pålidelig og uafhængig kilde til kontrol. NemID kan i dag anvendes i visse tilfælde. NemID kan fx anvendes som den eneste kontrolkilde i de tilfælde, hvor virksomheden har foretaget en risikovurdering af det konkrete kundeforhold og vurderet, at der

kan gennemføres lempede kundekendingsprocedurer, og at virksomheden kan opnå tilstrækkelig kendskab til kunden ved brug af NemID.

Ændringen af § 11, stk. 1, nr. 2, og udviklingen på området for elektroniske identifikationsmidler, herunder de tilgængelige tjenester til identifikation, vil blive vurderet i forbindelse med Finanstilsynets kommende revision af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018).

3.8 Begunstiget af trustere

Finans Danmark bemærker, at det ikke er klart, hvormed tilføjelsen i § 1, nr. 18, ændrer i bestemmelsens retsvirkninger. Såfremt der alene er tale om en præcisering, foreslår de teksten ændret til *”Er kunden en juridisk person, herunder en trust, fond, et selskab eller tilsvarende juridisk arrangement, skal der herunder gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge kundens ejer- og kontrolstruktur.”*

I forhold til tilføjelsen til § 11, stk., 1, nr. 3, 3., 4. og 5. pkt., bemærker Finans Danmark, at formuleringen skaber forvirring, da det følger af loven, at der ved on-boarding skal gennemføres kundekendingsprocedurer på reelle ejere, og med den foreslåede formulering står der, at det skal gennemføres på tidspunktet, hvor udbetalingen finder sted eller på det tidspunkt, hvor modtageren udøver sin ret.

Finans Danmark bemærker desuden, at ændringen i § 11, stk. 1, nr. 3, 3. pkt., kun finder anvendelse på den foreslåede § 2, nr. 9, litra b, og ikke på litra c.

Endvidere bemærker Finans Danmark, at der er behov for at tydeliggøre i lovteksten, at forpligtelsen til at opbevare oplysninger om de iværksatte foranstaltninger og eventuelle opståede vanskeligheder under udførelsen af kontrollen, kun indtræder, hvis man ender med at betragte den daglige ledelse som reel ejer.

FSR – Danske Revisorer bemærker, at det ikke synes at være overensstemmelse mellem hvad der fremgår af vejledning og bemærkninger til bestemmelsen i forhold til anvendelsen af Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere.

Kommentar

For at præcisere, at der med den foreslåede § 1, nr. 18, alene er tilsigtet en præcisering ændres teksten til »Er kunden en juridisk person, herunder en trust, fond, et selskab eller tilsvarende juridisk arrangement, skal der

gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge kundens ejer- og kontrolstruktur.«

For at præcisere forpligtelsen til at gennemføre kundekendskabsprocedurer på reelle ejere, herunder på begunstigede i en trust, og samtidig sikre en vis fleksibilitet i forhold til tidspunktet for identifikation og kontrol, foreslås det at foretage enkelte præciseringer i bestemmelsen, således at det tydeligere fremgår, hvornår identifikation og kontrol af en begunstiget i en trust skal ske, hvilket vil sige seneste på det tidspunkt, hvor udbetalingen til den begunstigede finder sted eller hvor modtageren udøver sin ret.

Bestemmelsen er udvidet til også at omfatte kundekendskabsprocedurer i tilfælde, hvor den reelle ejer er begunstiget af en fonds eller lignende juridisk arrangements formue jf. § 2 nr. 9, litra c.

Kontrollen af de indhentede identitetsoplysninger skal foretages ud fra en risikovurdering. Hvis en virksomhed vurderer, at et kundeforhold udgør en begrænset risiko, kan virksomheden f.eks. benytte Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere som kilde til at identificere, hvem kundens reelle ejere er og som kilde til kontrol. Der vil som udgangspunkt være tale om tilfælde, hvor både kunden og produktet udgør en begrænset risiko.

Om Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere kan lægges til grund vil derfor bero på en konkret vurdering af det enkelte tilfælde.

3.9 Registreringsbevis

Finans Danmark bemærker, at der ikke er tilstrækkelig vejledning til, hvordan kravet til indhentelse af et registreringsbevis eller et ekstrakt i Erhvervsstyrelsens it-system kan opfyldes i praksis.

Tilsvarende anfører Forsikring og Pension, at det bør overvejes, om kravet kan ændres til, at det vil være tilstrækkeligt løbende at foretage en ”samkøring” af kunden med CVR registret.

Kommentar

I lovforslagets bemærkninger til ændringen af hvidvasklovens § 14, stk. 1, henvises til, at bestemmelsen kan opfyldes ved, at virksomheder og personer har mulighed for at downloade et registreringsudskrift fra Erhvervsstyrelsens it-system i registeret over reelle ejere i CVR.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at implementere artikel 1, nr. 9, litra a, (art. 14, stk. 1, i 4. hvidvaskdirektiv) i 5. hvidvaskdirektiv.

Efter denne bestemmelse skal virksomhed i forbindelse med kundekendingsprocedurer indhente et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne i registret over reelle ejere, når der etableres en ny forretningsforbindelse med virksomheder m.fl., der er forpligtet til at registrere oplysninger om deres reelle ejere. Dette skal være med til at sikre, at virksomhederne har dokumentation for ejerskabet.

Den nye bestemmelse i § 14, stk. 1, vil blive yderligere behandlet i forbindelse med Finanstilsynets kommende revision af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018).

3.10 Indberetningspligt om oplysninger om reelle ejere

3.10.1 Indtrædelse af indberetningspligt

Finans Danmark, Forsikring & Pension og FSR – danske revisorer har i deres høringssvar givet udtryk for, at pligten til indberetning af uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere, som personer og virksomheder bliver bekendte med som led i udførelsen af kundekendingsprocedurer vil være byrdefuld.

Finans og Leasing anfører, at det bør overvejes, om det er proportionalt for små virksomheder, at de skal bruge tid på at indberette uoverensstemmelser, som de bliver bekendte med.

Forsikring & Pension anfører herudover, at ansvaret for at sikre et retvisende register først og fremmest er placeret hos den ansvarlige myndighed, samt de registrerede virksomheder, og at det ikke med rimelighed kan forventes, at andre virksomheder står for opdatering af et offentligt register – herunder underretter 'straks' (inden for ganske få dage).

Dansk Ejendomsmæglerforening bemærker desuden, at der ved indførelsen af en særskilt bestemmelse i realiteten er indført endnu et indberetningskrav, der reelt ikke er affødt af risikoen for hvidvask eller terrorfinansiering, men i flere tilfælde vil kunne risikere at blive et spørgsmål om vedligehold af en offentlig database.

Finans Danmark finder, at det bør præciseres, at formålet med indhentelsen af ejerskabsinformation for personer og virksomheder, der skal udføre kundekendingsprocedurer, ikke er at kontrollere rigtigheden af de i registreret registrerede oplysninger.

Danske Advokater, Dansk Ejendomsmæglerforening og Finans Danmark angiver i deres bemærkninger behovet for en væsentlighedsbetragtning i

forhold til, hvornår en indberetning af uoverensstemmelser skal finde sted.

FSR – danske revisorer antager, at det må være i alvorlige tilfælde, der skal ske indberetning, og anfører desuden, at bestemmelsen ikke bør gennemføres i denne udformning, og at det bør konkretiseres, hvornår indberetningspligten gælder.

3.10.2 Indberetningspligt for kompetente myndigheder

Finans Danmark bemærker, at indberetningspligten for kompetente myndigheder ikke gælder, hvis det griber unødigt ind i myndighedens funktion, i modsætning til hvad der gælder for de private aktører. giver udtryk for, at kompetente myndighederne bør underlægges samme forpligtelse som de private aktører for at sikre, at de rigtige oplysninger er til rådighed.

3.10.3 Krav om vedlæggelse af dokumentation

Finans Danmark finder, at lovteksten ikke er helt direktivnær som følge af kravet om, at den forpligtede enhed, dvs. den person eller virksomhed, der skal udføre kundekendskabsprocedurer, ikke kun skal indberette selve uoverensstemmelsen, men også vedlægge dokumentation herfor, hvilket ikke følger af direktivet.

3.10.4 Indberetningsløsning

Finans og Leasing og FSR – danske revisorer bemærker, at det ikke fremgår, hvordan indberetningen skal foretages.

Finans Danmark finder det vigtigt, at der udarbejdes en løsning, der gør indberetningen så nem og enkel som muligt at anvende i praksis.

FSR – danske revisorer anfører endvidere, at det ikke fremgår, om der er pligt til at hemmeligholde, at der er givet indberetning.

3.10.5 Sanktionering

Finans Danmark bemærker, at det ikke fremgår tydeligt af lovforslaget, hvilken strafsanktionering en overtrædelse af bestemmelsen er pålagt.

Kommentar til afsnit 3.10.1.-3.10.5.

Ad 3.10.1 Indtrædelse af indberetningspligt

5. hvidvaskdirektiv fastsætter, at det skal sikres, at oplysningerne om reelle ejere er passende, nøjagtige og aktuelle, og at der indføres mekanismer med henblik herpå, herunder at sådanne mekanismer skal omfatte krav om, at de forpligtede enheder skal indberette uoverensstemmelser, som de

finder mellem oplysningerne om reelt ejerskab i det centrale register og de oplysninger om reelt ejerskab, som er tilgængelige for dem.

De forpligtede enheder vil sige de enheder, der efter direktivet er forpligtet til at udføre kundekendskabsprocedurer. Direktivet sonderer ikke mellem typen eller størrelsen af de forpligtede enheder i forhold til indberetningspligten, og bestemmelsen giver ikke adgang til en risikobaseret tilgang, som udførelsen af kundekendskabsprocedurer giver mulighed for.

Der er med 5. hvidvaskdirektiv indført flere bestemmelser, der skal sikre gennemsigtighed i ejerforhold. Ud over pligten for virksomheder, fonde og foreninger til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere fastsætter 5. hvidvaskdirektiv krav om, at der i forbindelse med iværksættelsen af kundekendskabsprocedurer indhentes et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne om en kundes reelle ejere. Samtidig er der krav om, at de forpligtede enheder ikke udelukkende henholder sig til oplysningerne om reelle ejere registreret i det centrale register. Endelig fastsætter direktivet krav om, at der indføres mekanismer, der skal sikre registrets aktualitet, herunder krav om, at de forpligtigede enheder omfattet af kundekendskabskravene foretager indberetning af oplysninger om reelle ejere, som de bliver bekendt med.

I forslaget til lov om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (Ændring af reglerne om reelle ejere som følge af 5. hvidvaskdirektiv) indføres der ligeledes mekanismer, der skal sikre registrets aktualitet. De omfattede virksomheder, fonde og foreninger forpligtes til at foretage en årlig undersøgelse af oplysningerne om deres reelle ejere og Erhvervsstyrelsens kontrolindsats over for kapitalselskaber, virksomheder registreret efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder målrettes.

Det er således ikke de forpligtigede enheder omfattet af kundekendskabskravene, der er ansvarlige for registreret eller for kontrol af oplysningerne, men de udgør en væsentlig rolle i forhold til at sikre gennemsigtighed i ejerforhold, idet de kan blive bekendt med uoverensstemmelser i forhold til en kundes oplysninger om reelle ejere. Indberetningspligten omfatter uoverensstemmelser i forhold til de oplysninger, som fremgår af registret over reelle ejere, dvs. oplysninger om den reelle ejer og den reelle ejers rettigheder, og de oplysninger, som er tilgængelige for personer og virksomheder omfattet af hvidvasklovens kundekendskabskrav.

Indberetningspligten omfatter også uoverensstemmelser i forhold til, hvem der er registreret som reel ejer, herunder kendskab til, om der er personer, der mangler at blive registreret som reelle ejere. Eventuelle slåfejl i registeret medfører ikke en indberetningspligt, men er der eksem-

pelvis sket ændring af adressen eller af den reelle ejers ejerandele, der ikke er blevet opdateret i forhold til de registrerede oplysninger, vil der være tale om en indberetningspligtig uoverensstemmelse.

Det vurderes, at dette kan tydeliggøres i bemærkningerne til bestemmelsen. Direktivets bestemmelse forholder sig ikke til den forudgående dialog, som der måtte være med en kunde forud for etableringen eller oprettholdelsen af et kundeforhold, og der er intet til hinder for, at en potentiel eller eksisterende kunde anmodes om at sikre sig, at kundens oplysninger om reelle ejere er opdaterede, idet en eventuel uoverensstemmelse vil føre til en indberetning.

De virksomheder, fonde og foreninger, der er forpligtet til at indhente og registrere oplysninger om deres reelle ejere er efter den i dag gældende bestemmelse forpligtet til at registrere oplysninger om deres reelle ejere hurtigst muligt. Registreringen skal således foretages uden ugrundet ophold for at sikre registrets aktualitet. For at sikre registrets aktualitet vil det tilsvarende være nødvendigt, at indberetninger om uoverensstemmelser sker efter samme tidsbetingelse.

Ad 3.10.2. Indberetningspligt for kompetente myndigheder

For kompetente myndigheder følger det af 5. hvidvaskdirektiv, at bestemmelsen finder anvendelse "hvor det er relevant og ikke griber unødigt ind i deres funktioner". Kompetente myndigheder er forpligtet på samme måde som personer og virksomheder, der udfører kundekendskabsprocedurer, til at foretage indberetning om uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere, som den kompetente myndighed bliver bekendt med. Det vil være relevant, når kendskab til en virksomheds, fonds eller forenings reelle ejere indgår som led i den pågældende myndigheds opgavevaretagelse. Vurderingen af, om det vil gribe unødigt ind i myndighedens funktion, vil bero på en konkret vurdering.

Ad 3.10.3. Krav om vedlæggelse af dokumentation

Der er med den foreslåede bestemmelse lagt op til en direktivnær implementering, idet bestemmelsen om indberetning alene angår uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere, dvs. alene i forhold til de virksomheder, fonde og foreninger, der er omfattet af pligten til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om egne reelle ejere (kend dig selv). Hvidvaskdirektivet har til formål at forebygge hvidvask, terrorfinansiering og skatteunddragelse. Oplysninger om reelle ejere har både i forhold til kundekendskabsprocedurer (kend din kunde) og i forhold til virksomheders, fondes og foreningers pligt til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om egne reelle ejere (kend dig selv) til formål at sikre transparens, så kriminelle ikke kan gemme sig bag sel-

skabskonstruktioner af forskellig art. En indberetning om uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere sker således i regi heraf.

Direktivet stiller ydermere krav om, at der træffes de nødvendige foranstaltninger til at løse uoverensstemmelserne i tide. Formålet er at sikre registrets aktualitet. Det er på baggrund heraf vurderingen, at indberetter skal vedlægge dokumentation for den konstaterede uoverensstemmelse. Den vedlagte dokumentation skal først og fremmest tjene det formål, at uoverensstemmelsen kan afklares, og at afklaringen sker hurtigst muligt, så det sikres, at det er de rigtige oplysninger om reelle ejere, der fremgår af registreret.

Kravet om dokumentation for indberetning skal desuden medvirke til, at det alene er seriøse indberetninger, der foretages, og forebygge, at indberetninger ikke anvendes til chikane af de virksomheder, fonde eller foreninger, som en indberetning måtte vedrøre. Det er ikke indberetterens pligt at vurdere, hvorvidt indberetningen vedrører kategorien utilsigtede manglende registrering, utilsigtet fejlregistrering eller om der er tale om en tilsigtet manglende registrering eller tilsigtet fejlregistrering. Det er alene indberetterens pligt at foretage indberetning, hvis de bliver bekendt med en uoverensstemmelse i de registrerede oplysninger i forhold til de oplysninger, som er tilgængelig for indberetter.

Ad 3.10.4. Indberetningsløsning

En indberetning om uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om en virksomheds, fonds eller forenings reelle ejere skal ske til Erhvervsstyrelsen. Der vil blive udviklet en elektronisk indberetningsløsning, der placeres hos Erhvervsstyrelsen, som fører registreret over reelle ejere. Erhvervsstyrelsen sørger for, at eventuelle indberetninger fordeles til den rette ressortmyndighed for den virksomhed, fond eller forening, som indberetningen vedrører, til videre foranstaltning.

Det er vurderingen, at de nærmere krav til indberetningsløsningen bør fastsættes i en bekendtgørelse i forbindelse med at løsningen udvikles. Bekendtgørelsen vil som minimum indeholde krav om oplysning om navn og CVR-nummer for den virksomhed, fond eller forening, som indberetningen vedrører, oplysning om navn og CPR-nummer eller CVR-nummer for indberetter og mulighed for at vedhæfte en fil (dokumentation) for indberetning. Indberetningsløsningen vil blive udformet i overensstemmelse med de fællesoffentlige krav til brugervenlighed.

Indberetningsløsningen vil endvidere blive indrettet i overensstemmelse med artikel 61, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv, der fastsætter krav til de mekanismer, der skal fremme indberetningen af uoverensstemmelser. Det omfatter bl.a. passende beskyttelse af indberetter og af den virksomhed,

fond eller forening, som indberetningen vedrører. Den virksomhed, fond eller forening, som indberetningen vedrører, vil derfor ikke få oplyst, hvem der har foretaget indberetningen.

Ad 3.10.5. Sanktionering

Pligten til at foretage indberetning om uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere er i lovforslaget ikke særskilt strafbelagt.

Bekæmpelse af hvidvask er en samfundsmæssig opgave. Det indebærer også, at de personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer, skal være med til at sikre, at registreret over reelle ejere er aktuelt. Modtages en indberetning vil det forhold, som indberetningen vedrører, blive undersøgt. Det kan både føre til, at det konstateres, at de registrerede oplysninger anses for rigtige eller at de registrerede oplysninger er mangelfulde

Det er ikke indberetterens pligt at vurdere, hvorvidt indberetningen vedrører kategorien utilsigtet manglende registrering, utilsigtet fejlregistrering eller om der er tale om en utilsigtet manglende registrering eller utilsigtet fejlregistrering. Det er alene indberetterens pligt at foretage indberetningen, hvis de bliver bekendt med en uoverensstemmelse i de registrerede oplysninger i forhold til de oplysninger, som er tilgængelige for indberetter.

Konstateres det som led i tilsynsmyndighedens tilsyn, at en person eller virksomhed ikke har foretaget den lovpligtige indberetning, finder hvidvaskloven anvendelse på Finanstilsynets område ved § 51, på Erhvervsstyrelsens område ved § 60, på Advokatrådets område ved § 64 og på Spillemyndighedens område ved § 66. Efter bestemmelserne kan tilsynsmyndighederne give påbud for manglende indberetning. Erhvervsstyrelsen har indhentet tilsynsmyndighedernes bemærkninger hertil, og da dette forhold ikke fremgår tilstrækkeligt klart af bemærkningerne bør muligheden for at give påbud præciseres.

Eftersom en indberetning om uoverensstemmelser i forhold de registrerede oplysninger om reelle ejere ikke indebærer en mistanke om forhold, der indebærer en pligt til underretning i medfør af hvidvasklovens kapitel 5, finder Erhvervsstyrelsen, at der bør indhentes erfaringer med indberetningerne inden, at pligten eventuelt strafsanktioneres.

3.11 Skærpede kundekendingsprocedurer og risikobegrænsende foranstaltninger

Danske Advokater bemærker, at lovforslaget bør indeholde en definition af ”mittigerende”.

Finans Danmark bemærker, at det med bestemmelsen i § 17, stk. 2, nr. 1, bør være tydeligere, hvilke yderligere oplysninger, der skal indhentes. Det bør endvidere præciseres, hvorvidt bestemmelsen alene gælder i de tilfælde, hvor kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikolande eller om kravene udvides til at gælde alle højrisikokunder.

Finans Danmark bemærker særligt, at det i 17, stk. 2, nr. 3, bør være tydeligere, hvilke oplysninger der skal indhentes i forhold til midlernes oprindelse og kilden til kundens og den reelle ejers formue, samt at det i bemærkningerne til § 17, stk. 2, nr. 5, bør uddybes, hvad der menes med fortsættelse af et kundeforhold.

Finans Danmark bemærker til § 17, stk. 3, 1. pkt., at lovteksten anvender ordet ”skal”, mens bemærkningerne anvender ordet ”kan”, hvorfor der er behov for klarhed over lovteksten i forhold til lovbemærkningerne.

Finans Danmark bemærker endeligt, at det bør uddybes, hvad der sigtes til med ”supplerende elementer af skærpede kundekendingsprocedurer” i stk. 3, nr. 1, herunder hvordan det adskiller sig fra de skærpede kundekendingsprocedurer, som er oplistet i § 17, stk. 2. Dertil er det uklart, hvad der menes med ”indberetningsmekanismer” og ”systematisk indberetning af finansielle transaktioner” i stk. 3, nr. 2.

Finans og Leasing spørger til, om der er overensstemmelse mellem Kommissions liste over højrisikolande og FATF’s tilsvarende liste, eller om de supplerer hinanden. Endvidere spørger de til om det er samme godkendelsesprocedurer, som gælder for godkendelse af PEP (politisk eksponerede personer).

FSR – Danske Revisorer bemærker, at bestemmelsen i § 17, stk. 2, nr. 3, nævner både oplysninger om kunden og de reelle ejere, men at bemærkningerne hertil kun giver et eksempel på, hvordan oplysninger om kundens midler kan opnås, men ikke nævner de reelle ejere, hvorfor de foreslår, at oplysninger om den reelle ejers formue udgår, således at det alene er kundes formue, der skal være oplysninger om.

Kommentar

Bestemmelsen i § 17, stk. 2, stiller krav til, hvilke skærpede foranstaltninger, virksomheder og personer skal iværksætte, når kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Bemærkningerne til ændringen af § 17, stk. 2, nr. 1, uddyber, at yderligere oplysninger eksempelvis kan være oplysninger om adresse og fødested.

Som det fremgår af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018), kan et eksempel på skærpede kundekendingsprocedurer være, at virksomheden eller personen skal undersøge kundens nuværende eller tidligere forretningsaktivitet. Endvidere vil Finanstilsynet tage højde for ændringen af § 17 og uddybe nærmere hvad der skal forstås ved "skærpede kundekendingsprocedurer" ved den kommende revision af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018).

Det bemærkes, at Kommissionens liste over lande, hvor der vurderes at være en øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, ikke er identisk med den liste over lande med høj risiko, som den internationale anti-hvidvask og terrorfinansiering organisation Financial Action Task Force udgiver, men at der er et stort sammenfald. Kommissionens liste kan dog indeholde yderligere lande, hvor der er øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Lovens § 17 henviser til Kommissionens liste. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at hvidvasklovens bilag 3, omhandler faktorer og typer dokumentation, der kendetegner situationer, der potentielt indebærer en øget risiko. Som en geografisk risikofaktor henviser bilaget til lande, som troværdige kilder, f.eks. gensidige evalueringer, rapporter om detaljeret vurdering eller offentliggjorte opfølgingsrapporter, har identificeret som lande, der ikke har effektive ordninger til bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, jf. dog § 17, stk. 2.

Det bemærkes, at der med § 17, stk. 2, nr. 3, er lagt op til en direktivnær implementering. Bemærkningerne til lovforslagets § 1 nr. 22, vedrørende kilden til en kundes formue tilpasses, således at disse også udtrykkeligt nævner den reelle ejers formue.

Finanstilsynet vil i øvrigt behandle forholdet om reelle ejere i forbindelse med den kommende revision af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018).

For at sikre en ensartethed med ordlyden af hvidvasklovens § 18 ændres ordlyden af bestemmelsen i § 17, stk. 2, nr. 5, og bemærkninger hertil, således at det tydeligt fremgår, at der skal ske indhentelse af godkendelse ved etablering og videreførelse af forretningsforbindelser.

Med den foreslåede § 17, stk. 2, nr. 5, skal den omfattede virksomhed eller person indhente godkendelse fra den hvidvaskansvarlige ved indgåelse eller videreførelse af forretningsforbindelser, der er omfattet af bestemmelsen. Det er op til den omfattede virksomhed eller person at tilrettelægge godkendelsesprocedurerne i relation hertil. Denne procedure er i overensstemmelse med, hvad der gælder for oprettelse eller videreførelse af forretningsforbindelser med politisk eksponerede personer.

§ 17, stk. 3, oplister eksempler på, hvilke risikobegrænsende foranstaltninger virksomheder og personer kan iværksætte. Bestemmelsen forpligter virksomheder og personer til at gennemføre risikobegrænsende foranstaltninger, men det er op til virksomheden eller personen at vurdere, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes. Derfor anvendes i bemærkningerne ordet "kan", idet bemærkningerne beskriver mulige foranstaltninger.

Ved "mitigerende" forstås "risikobegrænsende". Da "risikobegrænsende" er et mere anvendt udtryk end "mitigerende", ændres "mitigerende" til "risikobegrænsende" i lovforslaget.

Finanstilsynet vil uddybe den nye bestemmelse i § 17, stk. 3, om risikobegrænsende foranstaltninger i forbindelse med revisionen af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018).

3.12 PEP-liste

Finans Danmark støtter præciseringen af § 18, stk. 7, men bemærker, at der er en udfordring i forhold til registrering af politisk eksponerede personers (PEP) nærtstående og nære samarbejdspartnere.

I forhold til ændringen af § 18, stk. 8, bemærker Finans Danmark, at det ikke fremgår tydeligt, om der vil blive taget højde for PEP'er i internationale organisationer på den liste, som Finanstilsynet i dag udsteder, eller om de forpligtede enheder både skal konsultere Finanstilsynets liste samt den liste, der sendes til Kommissionen. Det foreslås, at Finanstilsynet integrerer listen i henhold til det foreslåede stk. 8, i Finanstilsynets liste over PEP'er.

Kommentar:

Hvidvasklovens § 18, stk. 7, giver alene hjemmel til, at Finanstilsynet fører en liste over indenlandske PEP'er og ikke disses nærtstående og nære samarbejdspartnere. I forbindelse med behandlingen af hvidvaskloven og dens bestemmelser om udarbejdelse af PEP-listen blev det diskuteret om listen også skulle indeholde oplysninger om nærtstående og nære samarbejdspartnere. Hensynet til den enkelte nærtstående eller nære samarbejdspartners beskyttelse af personoplysninger blev og er imidlertid vurderet at vægte højere end førelsen af en offentlig liste omfattende disse personer.

Finanstilsynet vil vurdere muligheden for, at oplysningerne på de to lister nævnt i det nye § 18, stk. 8, bliver samstemt, således at virksomhederne fremadrettet fortsat kun skal konsultere én liste.

3.13 Korrespondentforbindelser

Finans Danmark bemærker, at det med ændringen af § 19, stk. 1, bør tydeliggøres, om ændringen reelt er udtryk for en væsentlig indsnævring af definitionen af korrespondentforbindelser og hermed anvendelsesområdet for bestemmelsen.

Finans Danmark anfører endvidere, at det uklart om der med betalinger kun menes reelle kommercielle betalinger eller om værdipapirhandel også er omfattet.

Kommentar:

Ændringen af § 19, stk. 1, følger af 5. hvidvaskdirektiv artikel 19. Med ændringen tilføjes det, at det vil være de grænseoverskridende korrespondentforbindelser, der involverer gennemførelse af betalinger med et respondentinstitut fra lande uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, der er omfattet af bestemmelsen. Betalinger skal i denne sammenhæng forstås som kommercielle betalinger, og værdipapirhandel vil således ikke være omfattet af anvendelsesområdet.

3.14 Mistænkelige transaktioner

Danske Advokater bemærker, at det bør præciseres, hvilken betydning nyaffattelsen af § 25, stk. 1, som ændrer ordlyden fra "klart økonomisk og påviseligt lovligt formål" til "åbenbart økonomisk eller lovligt formål", får.

Kommentar:

4. hvidvaskdirektiv anvender udtrykket "der ikke har noget klart økonomisk eller påviseligt lovligt formål". I 5. hvidvaskdirektiv anvendes "de har intet åbenbart økonomisk eller lovligt formål".

Med ændringen af ordlyden i § 25, stk. 1, foretages en direktivnær implementering af 5. hvidvaskdirektivs artikel 1, stk. 1, nr. 10, litra b, nr. iv.

Det vurderes, at bestemmelsen i 5. hvidvaskdirektiv skal forstås således at der med ordlyden ikke er tilsigtet en materiel ændring i forhold til 4. hvidvaskdirektiv.

3.15 Udvidet overvågning

Finans Danmark bemærker, at formuleringen af tilføjelsen af § 25, stk. 2, og bemærkningerne hertil, giver anledning til uklarheder i forhold til, hvornår der skal foretages underretning. Uklarhederne er en udfordring, idet det i forvejen i praksis kan være svært at afgøre, hvornår der er mistanke eller blot tale om noget atypisk.

Kommentar:

Bemærkningerne til bestemmelsen præciseres, således at det kommer til at fremgå, at virksomheder og personer, der på baggrund af en risikovurdering har fundet, at en kundes transaktion eller aktivitet er mistænkelig, skal vurdere, om der er behov for at gennemføre skærpet overvågning af kunden, også hvor der er givet underretning til SØIK.

3.16 Videregivelse af oplysninger til SØIK og øvrige myndigheder

Finans Danmark bemærker, at lovforslagets bemærkninger til § 30, stk. 3, ikke adresserer, om bestemmelsen tilsidesætter kravet om editionskendelse.

Kommentar:

Med ændringen i lovforslaget er der ikke tilsigtet en ændring i gældende krav om editionskendelse.

3.17 Centralt bankkontorregister

Finans Danmark bemærker, at det ikke af lovforslaget fremgår, hvorfor man har valgt at indføre et centralt bankkontorregister frem for et centralt elektronisk system for dataudtræk, hvilket ligeledes er en valgmulighed efter direktivet.

Finans og Leasing bemærker, at det vil styrke og lette kundekendskabsprocesser, hvis private virksomheder også kan få adgang til oplysninger i bankkontorregisteret, og spørger til om registeret vil have indflydelse på kundekendskabsproceduren fremadrettet.

Forbrugerrådet TÆNK bemærker, at forslaget til etablering af et bankkontorregister ikke alene skal etableres for at begrænse hvidvask og fi-

nansiering af terrorisme, men også for at understøtte innovation og konkurrence på betalingsmarkedet.

Kommentar:

Der er med bestemmelsen tilstræbt en tekstnær implementering af 5. hvidvaskdirektiv.

Bestemmelsen er udformet som en bemyndigelsesbestemmelse til erhvervsministeren til at fastsætte nærmere regler om bl.a. de tekniske specifikationer til systemet for registeret.

Bemyndigelsen bør formuleres på en måde, der giver mulighed for at udarbejde et register eller et centralt elektronisk system for dataudtræk.

I samarbejde med andre relevante myndigheder og den finansielle sektor arbejdes der på at klarlægge en model for centrale automatiske mekanismer, der muliggør rettidig identifikation af betalingskonti og bankkonti. Som en del af arbejdet ses der på, hvordan en sådan løsning mest hensigtsmæssigt kan udvikles og drives samt hvilke krav, der bør være til en sådan løsning, og om løsningen på sigt vil kunne benyttes til at understøtte andet end det i direktivet specificerede formål.

Indførelsen af centrale automatiske mekanismer vil ikke få indflydelse på eller ændre på den måde de omfattede virksomheder udfører deres kundekendskabsprocedurer på.

3.18 Whistleblowerbestemmelser

Danmarks Nationalbank, Finans Danmark og Finansforbundet støtter overordnet styrkelsen af whistleblowerreglerne i hvidvaskloven.

Finans Danmark bemærker, at det bør præciseres, at bestemmelsen alene finder anvendelse for de anførte personer i stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 5, 8 og eller 11. Endvidere bemærkes det, at det ikke er klart, hvornår bestemmelserne træder i kraft.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening bemærker, at det er uklart, hvornår ændringerne i whistleblowerordningen træder i kraft, og bemærker endvidere, at det er uklart, hvad den tidsmæssige begrænsning på ”tidligere ansatte” er.

Kommentar:

Lovforslagets bestemmelser om whistleblowerordning medfører bl.a., at tidligere ansatte omfattes. Beskyttelsen vil gælde alle tidligere ansatte, hvis den ufordelagtige behandling eller de ufordelagtige følger sker efter

lovens ikrafttræden. Dette vil blive præciseret i lovforslagets bemærkninger. Der er dermed ikke tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Ved tidligere ansatte kan f.eks. forstås personer, som har foretaget en indberetning til virksomhedens whistleblowerordning, mens de var ansat, eller som har foretaget en indberetning til en myndigheds whistleblowerordning efter ansættelsesforholdets ophør.

I relation til forældelse er det ikke hensigten med lovforslaget at ændre retsstillingen i forhold til forældelseslovens regler. Det er derfor ikke nødvendigt at behandle dette forhold i lovforslagets bemærkninger, da det følger af de almindelige regler herom.

Endvidere bemærkes, at den gældende § 36, stk. 2 og 3, som med lovforslaget ændres til også at gælde for tidligere ansatte, omfatter samtlige virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvasklovens anvendelsesområde.

Ikrafttrædelsestidspunktet for whistleblowerbestemmelserne vil blive fremrykket til den 1. juli 2019, da disse bestemmelser ikke følger af 5. hvidvaskdirektiv og derfor ikke skal følge direktivets implementeringsfrist.

3.19 Dokumentation for opfyldelse af indberetning

Danske Advokater bemærker, at det med lovforslaget er uklart, hvorvidt forpligtelsen efter den foreslåede bestemmelse alene omfatter den situation, hvor virksomheden bliver anmodet om dokumentation, eller om der også består en mere generel forpligtelse til løbende at sørge for, at opfølgning på indberetninger dokumenteres. Det bemærkes endvidere, at det bør overvejes, hvorvidt der i de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse kan gives eksempler på de forventninger, der er til den efterspurgte dokumentation, ud over at den skal være skriftlig.

Forsikring & Pension bemærker, at det bør fremgå klart, hvor længe det forventes, at dokumentationen opbevares til fremvisning for tilsynsmyndighederne, og hvordan denne dokumentationsforpligtelse stemmer overens med databeskyttelsesforordningens artikel 5, litra e, om opbevaringsbegrænsning.

Kommentar:

Det foreslåede stk. 3 til hvidvasklovens § 35 indebærer en generel forpligtelse for virksomheder omfattet af hvidvaskloven til løbende at sørge for, at opfølgning på indberetninger kan dokumenteres. Dette er en forudsæt-

ning for, at virksomheden på anmodning fra en tilsynsmyndighed kan dokumentere, hvordan virksomheden eller personen har fulgt op på indberetninger til ordningen.

Virksomhederne skal som dataansvarlig til enhver tid efterleve principperne i artikel 5 i databeskyttelsesforordningen. Formålet med den omhandlede behandling er at kunne dokumentere, at virksomheden har fulgt op på indberetningerne på behørig vis. Personoplysninger vil skulle begrænses til, hvad der er nødvendigt i forhold til formålene med virksomhedens behandling. Det kan i den forbindelse bemærkes, at whistleblowerindberetninger kan foretages anonymt, jf. hvidvasklovens § 35, hvilket kan reducere de personoplysninger, der skal behandles af virksomhederne.

Selve behandlingen af de personoplysninger, som virksomhederne modtager gennem whistleblowerordningen, vil være lovlige og rimelige, da formålet er at undersøge overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle regulering begået af virksomheden, herunder af ansatte eller medlemmer af bestyrelsen i virksomheden. Når disse undersøgelser er foretaget, vil den enkelte virksomhed som følge af artikel 5, stk. 1, litra c, i databeskyttelsesforordningen være forpligtet til at dataminimere. Dette kan f.eks. ske ved at foretage anonymisering, så materialet ikke indeholder personoplysninger. Det er dog den dataansvarlige selv, der – på baggrund af formålene med de behandlinger af personoplysninger der foretages – skal vurdere, hvornår personoplysningerne vil skulle anonymiseres eller slettes, hvilket vil blive fremhævet i lovforslagets bemærkninger.

Hvilke oplysninger, virksomheden skal opbevare for at opfylde dokumentationskravet, vil være op til den enkelte virksomhed at vurdere. Det er dog vurderingen, at der med fordel kan tilføjes en række eksempler herpå i lovforslagets bemærkninger.

3.20 Rapporteringsforpligtelse vedrørende advarsler om hvidvask eller finansiering af terrorisme til virksomhedens bestyrelse

Danske Advokater bemærker, at det definerede anvendelsesområde for rapporteringsforpligtelsen, som fremgår af de specielle bemærkninger, kan give anledning til tvivl, idet det ikke er klart, hvor stor en grad af tilknytning forholdet skal have til virksomheden for at være omfattet af rapporteringsforpligtelsen, og hvor grænsen går i forhold til virksomhedens

almindelige forpligtelse til at foretage undersøgelser af og underretninger om kunders mistænkelige transaktioner.

Danske Advokater bemærker, med henvisning til den nedre grænse for forhold omfattet af rapporteringsforpligtelsen, at Finanstilsynet bør søge at afgrænse anvendelsesområdet klarere, således at unødige rapportering i videst mulig omfang undgås.

Danske Advokater bemærker endvidere, at det bør fastlægges, hvorvidt advarsler om hvidvask og finansiering af terror modtaget fra advokater, som (endnu) ikke har udført eller påtaget sig at udføre tjenesteydelser for en virksomhed, eller som allerede er udtrådt af opdraget, også bør være omfattet af rapporteringsforpligtelsen.

Finans Danmark bemærker, at det bør præciseres i den foreslåede bestemmelses stk. 2, at denne i lighed med bestemmelsens stk. 1, kun finder anvendelse for virksomheder omfattet af lovens § 1, stk. 1, og at det bør vurderes, hvorledes den foreslåede bestemmelse forholder sig til filialer af udenlandske virksomheder.

Finans og Leasing bemærker, at det bør overvejes, hvorvidt den foreslåede bestemmelse er proportional i forhold til små virksomheder, og om den foreslåede bestemmelse indeholder en bagatelgrænse for virksomheder med få ansatte.

Kommentar:

Det er hensigten, at de virksomheder, som er omfattet af rapporteringsforpligtelsen, skal vurdere, om en given advarsel om hvidvask eller finansiering af terrorisme har en sådan forbindelse og relevans for virksomheden, dennes kunder, ansatte, koncernforbundne selskaber m.v., at det medfører, at der skal ske rapportering til virksomhedens bestyrelse om advarsler om hvidvask eller finansiering af terrorisme i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse.

Virksomhederne bør i den forbindelse ikke stille for høje krav til graden af tilknytning til virksomheden m.fl., førend forpligtelsen finder anvendelse, idet selv en advarsel om hvidvask eller finansiering af terrorisme med mindre tilknytning til virksomheden kan have relevans og betydning for virksomheden.

Det vurderes, at det vil være hensigtsmæssigt, at også meddelelser fra advokater eller andre, som leverer ydelser for virksomheden, herunder konsulenter, som (endnu) ikke har udført eller påtaget sig at udføre tjenesteydelser for en virksomhed, eller som er udtrådt af opdraget, også bør

være omfattet af rapporteringsforpligtelsen, hvorfor lovforslaget vil blive præciseret, så dette fremgår.

Lovforslaget præciseres, så det tydeligere fremgår, at de rapporteringsforpligtelser, som følger af lovens § 36 a, stk. 1 og 2, kun finder anvendelse for virksomheder omfattet af lovens § 1, stk. 1.

Bestemmelsen sonderer ikke mellem indenlandske og udenlandske filialer. Danske virksomheders filialer i udlandet er dermed omfattet af bestemmelsen og skal rapportere det til bestyrelsen eller øverste ledelsesorgan i Danmark. For så vidt angår udenlandske virksomheders danske filialer skal bestemmelsen forstås således, at rapportering skal ske til bestyrelsen i virksomhedens hovedkontor i filialens hjemland eller hvis virksomheden ikke har en bestyrelse til virksomhedens øverste ledelsesorgan.

Finanstilsynet vil som led i arbejdet med revision af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018) uddybe, hvorledes den foreslåede bestemmelse forholder sig til filialer af udenlandske virksomheder.

Det vurderes, at den foreslåede bestemmelse er proportional også i forhold til mindre virksomheder. Vurderingen skyldes flere forhold, herunder at de funktioner, som er nævnt som eksempler på funktioner, som til hver en tid vil anses som nøglefunktioner, kun er omfattet af rapporteringsforpligtelsen, hvis virksomheden faktisk har den pågældende funktion. Eksempelvis vil mindre pengeinstitutter ikke nødvendigvis have en intern revision, hvorfor en sådan funktion ikke vil være omfattet af rapporteringsforpligtelsen for så vidt angår det pågældende pengeinstitut.

Rapporteringsforpligtelsen vurderes ikke at ville medføre så store administrative byrder, at det kan retfærdiggøre, at der indføres en bagatelgrænse, idet misbrug til hvidvask eller finansiering af terrorisme i lige så høj grad kan forekomme i en lille virksomhed som i en større virksomhed.

Hertil skal det nævnes, at eksempelvis en compliancefunktion uanset en virksomheds størrelse altid vil være en funktion, som er vigtig og afgørende for instituttets drift.

3.21 Trusteer og lignende juridiske arrangementer

Finans Danmark anfører, at det bør fremgå eksplicit af lovtæksten, at pligten til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere ikke alene omfatter trusteer, men også lignende juridiske arrangementer, så der ikke er tvivl om, hvem der er omfattet af denne pligt.

Finans Danmark anfører endvidere, at der gælder en mindre vidtgående forpligtelser for forvalteren til at identificere de reelle ejere i medfør af lovforslagets kapitel 10, hvorefter forvalter skal foretage ”alle rimelige forsøg” på at identificere de reelle ejere, sammenlignet med kravene til personer og virksomheder, der skal udføre kundekendingsprocedurer, hvorefter de reelle ejere altid skal identificeres. Finans Danmark finder det uhensigtsmæssigt, at der er uoverensstemmelse i forpligtelserne til at identificere reelle ejere.

Finans Danmark anfører herudover, at adgangen til at undtage oplysninger om reelle ejere kan være fuldt berettiget af hensyn til den reelle ejers sikkerhed, men henleder samtidig opmærksomheden på, at de personer og virksomheder, der skal udføre kundekendingsprocedurer, i høj grad er afhængige af muligheden for at søge oplysninger i registret over reelle ejere. Muligheder for at undtage oplysninger bør derfor reserveres til helt særlige tilfælde.

Kommentar

I forhold til anvendelse af ”trust” som betegnelse for truste og lignende juridiske arrangementer bemærkes det, at efter 5. hvidvaskdirektiv finder artikel 31 anvendelse på truste og andre typer juridiske arrangementer, når sådanne arrangementer har en struktur og funktion, der svarer til truste. Pligten til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangement påhviler efter direktivets ordlyd forvaltere af truste eller personer, der varetager tilsvarende stillinger i lignende juridiske arrangementer. Det har ved udformningen af bestemmelserne om truste og lignende juridiske arrangementer været hensigten, at bestemmelserne blev overskuelige og forståelige. Der er derfor valgt en løsning, hvor der indføres en definition af truste, herunder lignende juridiske arrangementer, og en definition af forvalter, herunder personer, der varetager en tilsvarende stilling.

I forhold til krav til identificering af reelle ejere bemærkes det, at definitionen af reelle ejere følger af 5. hvidvaskdirektiv. Det er samme definition, der lægges til grund for udførelsen af kundekendingsprocedurer (kend din kunde) og for forvalterens pligt til at indhente oplysninger om trustens egne reelle ejere (kend dig selv).

Udgangspunktet er, at alle har reelle ejere. Derfor er det også nødvendigt, at alle muligheder for at identificere den eller de reelle ejere er udtømte, samt at dokumentation for, hvad forvalteren har foretaget sig, opbevares, så det til enhver tid kan dokumenteres over for Erhvervsstyrelsen og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. For personer og virksomheder, der ikke kan identificere deres kundes reelle ejere, skal etableringen eller opretholdelsen af kundeforholdet nægtes. Tilsvarende mulighed gør sig ikke gældende for forvalteren af en trust, idet forvalteren indgår i trustens personkreds. En forvalter er på samme måde som en stifter, protektor og begunstigede personer defineret som reel ejer af trusten.

I forhold til begrænsning i adgangen til oplysninger om reelle ejere bemærkes det, at 5. hvidvaskdirektiv giver mulighed for, at adgangen til alle eller dele af oplysningerne om en reel ejer kan undtages i ekstraordinære situationer, som ville udsætte den reelle ejer for en uforholdsmæssig stor risiko for svig, bortførelse, pengeafpresning eller andre former for afpresning, chikane, vold eller intimidering, eller hvis den reelle ejer er mindreårig eller på anden måde juridisk umyndig.

Som udgangspunkt vil der i overensstemmelse med 5. hvidvaskdirektiv være adgang til oplysninger om en reel ejers navn, bopælsland, fødselsmåned- og år, statsborgerskab og arten og omfanget af den reelle ejers rettigheder. Det vil således kun være i særlige tilfælde, på baggrund af en konkret vurdering, at adgangen til oplysninger om en reel ejer kan begrænses.

3.22 Forbud mod anvendelse af 500-eurosedler i Danmark

Den Europæiske Centralbank (ECB) opfordrer de danske myndigheder til at undlade at indføre et forbud mod anvendelsen af 500-eurosedler i Danmark. ECB henviser i den forbindelse bl.a. til princippet om loyalt samarbejde i artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union, som medfører, at medlemsstaterne bistår Den Europæiske Union i gennemførelsen af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare.

Endvidere opfordrer ECB de danske myndigheder til at anerkende, at 500-eurosedlen fortsat har status af et lovligt betalingsmiddel uanset det forhold, at produktionen af 500-eurosedlen ophører, at der er legitime grunde til at anvende 500-eurosedler. ECB anfører, at antagelsen om, at 500-eurosedler hovedsageligt benyttes til ulovlige aktiviteter er uunder-

bygget, og at myndighederne ikke har fremlagt bevis for, at 500-eurosedler anvendes til ulovlige aktiviteter i Danmark i et større omfang end den nationale møntfod, andre eurosedler eller elektroniske betalingsmidler.

ECB er af den opfattelse, at lovforslaget medfører en ulige behandling af større pengesedler, eftersom den foreslåede foranstaltning ikke omfatter andre større pengesedler, såsom 1000-schweizerfranc-sedlen, som har en større købekraft.

Kommentar

Det foreslåede forbud mod anvendelse af 500-eurosedler udgør en restriktion i forhold til kapitalens fri bevægelighed i Unionen. Det er vurderingen, at det foreslåede forbud forfølger tvingende almene hensyn til den offentlige orden og sikkerhed, som kan begrunde den foreslåede restriktion af kapitalens frie bevægelighed. Det vurderes endvidere at forbuddet er et proportionalt middel til at forfølge de nævnte hensyn

Det er vurderingen, at lovforslaget ikke kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare, og at forslaget ikke i øvrigt har betydning for, hvorvidt Danmark bistår Unionen i gennemførelsen af dens opgaver.

Det bemærkes i øvrigt, at Den Europæiske Centralbank i sin pressemeddelelse af 4. maj 2016 anfører, at beslutningen om at ophøre med produktionen af 500-eurosedler tager højde for bekymringer, der er fremført, om at denne pengeseddel kan fremme ulovlige aktiviteter.

3.23. Udveksling af fortrolige oplysninger

Den Europæiske Centralbank (ECB) bemærker, at det er uklart, om Finanstilsynet kun har tilladelse til at videregive fortrolige oplysninger, som er modtaget i forbindelse med dets tilsyn med bekæmpelsen af hvidvask af penge og terrorfinansiering til ECB eller om Finanstilsynet også kan videregive sådanne oplysninger til andre kompetente myndigheder, der fører tilsyn med kredit- og finansinstitutter i forskellige medlemsstater i overensstemmelse med andre retsakter end direktiv (EU) 2015/849.

ECB anbefaler, at lovforslaget ændres for at sikre, at Finanstilsynets videregivelse af fortrolige oplysninger til myndigheder, der er ansvarlige for at føre tilsyn med kredit- og finansinstitutter er tilladt, når disse myndigheder ikke er ansvarlige for at føre tilsyn med bekæmpelsen af hvidvask af penge og terrorfinansiering.

ECB anfører endvidere, at de danske lovgivere kan overveje at give Danmarks finansielle efterretningsenhed, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, tilladelse til at udveksle fortrolige

oplysninger med de kompetente myndigheder, der fører tilsyn med kredit- og finansinstitutter i henhold til andre retsakter i andre medlemsstater, herunder ECB, når disse oplysninger er nødvendige for at udføre deres opgaver.

Kommentar

Udveksling af fortrolige oplysninger mellem danske og udenlandske myndigheder, herunder oplysninger, som vedrører hvidvask og finansiering af terrorisme, kan allerede i dag ske med hjemmel i den finansielle lovgivning, herunder i lov om finansiel virksomhed. Det er således allerede i dag hjemmel til at udveksle oplysninger med udenlandske myndigheder, der er ansvarlige for at føre tilsyn med kredit- og finansinstitutter.

3.24 Bilag til loven

Dansk Ejendomsmæglerforening forslår, at den direktivnære formulering af bidraget til lovens bilag 3, som er foreslået ændret under § 1, nr. 86, præciseres, således at det fremgår klart og gerne eksemplificeret, i hvilke situationer risikofaktoren vil være relevant. Det samme gør sig gældende for så vidt angår den i bilag 3, nr. 1, litra b, anførte risikofaktor.

Kommentar

For så vidt angår de angivne bilag er der tale om en tekstnær implementering af 5. hvidvaskdirektiv.

Eventuelle eksemplificeringer vurderes mere hensigtsmæssigt eventuelt at kunne behandles i en kommende revision af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven (9854 af 11. oktober 2018).

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Aalborg Auktionshus, Advokatrådet, Akademisk Arkitektforening, Andelskassen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES), Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Arbejdsskadestyrelsen, Auktion Antik, Auktionshuset DAB, Bruun Rasmussen Kunstauktioner, Campen Auktioner, DAM online Auktioner, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Kredit Råd, Dansk Metal, Dansk Pantebrevsforening, Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Maritime, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, DGS Dansk

Galleri Sammenslutning, Ejendomsforeningen, Energi og Olieforum, FDFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og ForsikringsAgenturer, FDIH – Foreningen for Distance- og Internethandel, FinansDanmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finanshuset i Fredensborg A/S, Finansiell Stabilitet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet, Forbrugerrådet, Forbrugsforeningen, Foreningen af Forretningsførere for Udenlandske Forsikringsselskaber, Foreningen af Interne Revisorer v/ Kim Stormly Hansen, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for platformsøkonomi, FOREX, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen, v/ Direktør Flemming Kosakewitsch, Frederiksberg auktionshus, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Garantiformuen, Garban-Intercapital Scandinavia, Haderslev auktion, Holstebro auktioner, Horesta Arbejdsgiverorganisation, Hørsholm Auktioner (Auktionshuset), Håndværksrådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Intertrust (Denmark), ISACA Denmark Chapter, IT-branchen, KommuneKredit, Kommunernes Landsforening, Kuratorforeningen, Københavns auktioner, KøbmandStandens OplysningsBureau, Landbrug & Fødevarer, Landsdækkende banker, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsorganisationen i Danmark (LO), Lauritz.com, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Moltke-Leths auktioner, Mybanker, NASDAQ Copenhagen A/S, Nets, Nordic Blockchain Association, Parcelhusejernes Landsforening, Postnord Juridiske afdeling, Revisornævnet, Rigsrevisionen, Scandic Art-auktion, Sjællands auktionshus, Skibs- og Bådebyggeriets Arbejdsgiverforening, Svendborgauktionerne, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Thomson Reuters Nordic, Transparency International Denmark, Udbetaling Danmark, VP Securities A/S, Western Union, Ørsted, Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland og Den Europæiske Centralbank.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Advokatsamfundet
 Bruun Rasmussen Kunstauktioner
 DAFINA
 Danmarks Nationalbank
 Dansk Ejendomsrådgiverforening
 Dansk Erhverv
 Dansk Gallerisammenslutning
 Danske Advokater
 Danske Revisorer – FSR
 Datatilsynet
 Den Europæiske Centralbank

Digital AML
Ejendom Danmark
Finans Danmark
Finansforbundet
Finans og Leasing
Finanssektorens Arbejdsgiverforening
Forbrugerrådet Tænk
Foreningen af Interne Revisorer
Forsikring og Pension
Nets
Nordic Blockchain Association